

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО»**

Випускова циклова комісія ветеринарних дисциплін

ПОГОДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

_____ Ольга НИЧИПОРУК
27 серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.директора коледжу

_____ Вячеслав ТАРАСЮК
27 серпня 2025 року

ПРОГРАМА

з освітнього компонента

Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин

Розробник

Олександр ЮЩАК

Галузь знань

21 Ветеринарія

Спеціальність

211 Ветеринарна медицина

Освітньо-професійна програма

Ветеринарна медицина

Статус освітнього компонента

обов'язковий

Мова навчання

українська

2025 р.

Програма ОК «Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності **211 Ветеринарна медицина**, денної форми навчання складена на основі ОПП **Ветеринарна медицина «20»** червня 2024 р.

Розробник: Олександр ЮЩАК

Програма обговорена на засіданні циклової комісії
Ветеринарна медицина

Протокол від 26 серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії Леся НЕДОПАД

Схвалено Педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького»

Протокол від 27 серпня 2025 року № 8

1. ОПИС ОК (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ)

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	<i>фаховий молодший бакалавр</i>
Галузь знань	<i>21 Ветеринарія</i>
Спеціальність	<i>211 Ветеринарна медицина</i>
Освітньо-професійна програма	<i>Ветеринарна медицина</i>
Характеристика ок (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу)	
Статус	<i>обов'язковий компонент</i>
Загальна кількість годин	<i>180</i>
Кількість кредитів ЄКТС	<i>6</i>
Курсова робота (проект)	<i>-</i>
Форма оцінювання	<i>Екзамен -7 сем. (5 сем. спец.вет)</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Рік підготовки	<i>2024-2025</i>
Семестр	<i>5,6,7 сем. (3,4,5 сем. спец.вет)</i>
Аудиторні години	<i>124</i>
Лекції	<i>82</i>
Практичні заняття	<i>16</i>
Лабораторні заняття	<i>26</i>
Семінарські заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>56</i>

Примітка: співвідношення кількості годин (у відсотках):

аудиторних занять - 69 %

самостійна робота - 31 %

2. МЕТА ОК «ПАРАЗИТОЛОГІЯ ТА ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН» ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Паразитологія – комплексна наука, яка вивчає зоопаразитів, спричинені ними захворювання і заходи боротьби з ними. Це одна з основних клінічних дисциплін, яка формує спеціаліста ветеринарної медицини. Основна роль дисципліни – засвоїти будову і розвиток збудників інвазійних хвороб і лікувально-профілактичних заходів в господарствах різного спрямування. Основну увагу звернено на зоонози – хвороби спільні для людей і тварин.

Мета вивчення освітнього компонента.

Мета навчальної дисципліни формування у майбутніх фахівців сучасної системи теоретичних знань і набуття практичних навичок щодо інвазійних хвороб тварин, зокрема визначення хвороби, поширення,

економічні збитки, морфологія та біологія збудника; епізоотологічні дані, патогенез, симптоми хвороби, патологоанатомічні зміни, діагноз (за життя, посмертний), лікування та профілактика (загальні та спеціальні заходи).

Предмет вивчення освітнього компонента.

Предметом навчальної дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин» є: загальні дані про інвазійні хвороби, економічні збитки, спричинені паразитарними хворобами; основи морфології та біології збудників паразитарних хвороб; епізоотологію, патогенез, симптоми, патологоанатомічні зміни, діагностику та лікування інвазійних хвороб тварин; організацію загальних і спеціальних заходів щодо профілактики найпоширеніших паразитарних хвороб сільськогосподарських та промислових тварин

Основні завдання.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- отримання систематизованих знань, формування у студента поняття про основні положення паразитології, взаємовідносини між хазяями і збудниками інвазійних хвороб, особливості перебігу паразитозів в тваринницьких господарствах різного типу;

- забезпечення вироблення умінь, отримання навиків з діагностики інвазійних хвороб, проведення лікувально-профілактичних заходів, вирішення організаційних питань, які виникають у небезпечних щодо інвазійних хвороб господарствах.

Передумови вивчення.

Передумовою вивчення дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин» є вивчення дисциплін: «Акушерство, гінекологія та штучне осіменіння сільськогосподарських тварин», «Внутрішні незаразні хвороби тварин», «Ветеринарно-санітарна експертиза», «Фармакологія з рецептурою», «Організація ветеринарної справи», «Епізоотологія з мікробіологією».

2.1. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН)

РН1 Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами в тому числі з професійних питань.

РН2 Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

РН3 Використовувати дані анамнезу, епізоотичної ситуації, результати клінічних, лабораторних, інструментальних та інших досліджень.

РН4 Застосовувати методи відбору зразків продукції тваринного, рослинного та біотехнологічного походження.

РН5 Встановлювати діагноз хвороби на основі виявлених характерних патологоанатомічних змін в уражених органах і тканинах під час розтину трупів тварин.

РН6 Дотримуватися основних понять з біобезпеки, біоетики, добробуту тварин.

РН7 Здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел та володіти комп'ютерними програмами.

РН 9 Брати участь у розробленні карантинних та оздоровчих заходів, застосовувати методи терапії тварин і профілактики хвороб різної етіології.

РН10 Дотримуватися принципів роботи та правил експлуатації обладнання, приладів, інструментів, що застосовуються у ветеринарній медицині.

РН11 Знати правила зберігання фармацевтичних засобів і біопрепаратів, шляхи їх застосування, раціонально використовувати ветеринарні засоби, обладнання та інше ветеринарне майно.

РН 12 Проводити дезінфекцію, дезінсекцію, дератизацію та інші заходи з профілактики хвороб заразної етіології.

РН14 Застосовувати зоогігієнічні і ветеринарні правила утримання та годівлі тварин.

РН15 Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності й охорони праці за фахової діяльності.

РН16 Планувати професійну діяльність та оформлювати звітну, облікову і довідкову документацію.

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Фахові компетентності (ФК):

СК 1 Здатність встановлювати вид та клас тварин, особливості будови клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних видів.

СК 2 Здатність відбирати, етикетувати і упаковувати матеріал для лабораторних досліджень та оформлювати супровідні документи на нього.

СК 3 Здатність аналізувати дані анамнезу, епізоотичної ситуації, результатів клінічних і лабораторних досліджень з метою своєчасної діагностики хвороб різної етіології.

СК 4 Здатність виконувати профілактичні ветеринарно-санітарні заходи, карантинування та своєчасну ізоляцію хворих і підозрілих на захворювання тварин з метою запобігання захворюванню та загибелі тварин.

СК 5 Здатність здійснювати облік ветеринарних препаратів, засобів та іншого ветеринарного майна, забезпечувати їх збереження, раціональне використання.

СК 6 Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики, благополуччя тварин у професійній діяльності.

СК 7 Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці під час фахової діяльності.

СК 8 Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

СК 10 Здатність використовувати знання й практичні навички у випадках виникнення та ліквідації заразних хвороб.

СК 11 Здатність контролювати дотримання ветеринарних вимог під час виробництва продукції тваринництва.

СК 13 Здатність поширювати ветеринарні знання серед населення й працівників тваринництва, господарств різних форм власності.

СК 14 Здатність планувати професійну діяльність та оформлювати звітну, облікову і довідкову документацію.

У результаті вивчення ОК навчальної дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин» здобувач освіти повинен:

знати: паразитарні хвороби; особливості їх прояву; етіологію і патогенез; основи діагностики; методи профілактики; заходи боротьби і лікування; особливості застосування сучасних лікувальних і профілактичних заходів;

вміти: розпізнавати паразитарні хвороби; проводити диференційну діагностику; призначати ефективне лікування; організовувати профілактичні заходи та роз'яснювальну роботу серед населення і власників тварин.

3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ПАРАЗИТОЛОГІЯ ТА ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

Форма навчання
Підсумкова форма контролю

денна
екзамен

№ теми	Назва розділу	Кількість годин							
		Разом	Самостійна робота	Навчальні заняття					
				Всього					
					Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Основи загальної паразитології									
	Вступ								
1.1	Біологічні основи паразитології	6	-	6	6		-	-	
1.2	Загальні дані про інвазійні хвороби	4	-	4	4		-	-	
1.3	Протипаразитарні заходи	4	2	10	2		-	-	
Всього за розділ		14	2	12	12		-	-	
2. Ветеринарна гельмінтологія									
2.1	Загальні дані про гельмінтів та хвороби, які вони викликають	4	2	2	2		-	-	
2.2	Діагностика гельмінтозів	6	-	6	2		2	2	
2.3	Трематодози	12	4	8	4		2	2	
2.4	Моногенеози	2	-	6	2		-	4	
2.5	Цестодози	18	6	12	8		2	2	
2.6	Акантоцефальози	3	-	3	3		-	-	
2.7	Нематодози	24	10	14	10		2	2	
Всього за розділ		69	22	47	31		8	8	
3. Ветеринарна ентомологія									
3.1	Загальні дані про комах та хвороби, які вони викликають	2	-	2	2		-	-	
3.2	Ентомози	14	4	10	8		-	2	
3.3	Комахи-переносники збудників заразних хвороб.	10	4	6	2		2	2	
Всього за розділ		26	8	18	12		2	4	
4. Ветеринарна арахнологія									
4.1	Акариформні кліщі та хвороби, які вони викликають	11	4	7	5		-	2	
4.2	Паразитиформні кліщі	8	4	4	2		-	2	

Всього за розділ		19	8	11	7		-	4	
5. Ветеринарна протозоологія									
5.1	Загальні дані про найпростіших та хвороби, які вони викликають	4	2	2	2		-	-	
5.2	Піроплазмідози	12	2	10	4		2	4	
5.3	Кокцидіози	20	10	10	6		2	2	
5.4	Саркомастигофорози та мікроспоридіози	8	-	8	4		2	2	
5.5	Циліатози	6	2	4	2		-	2	
5.6	Прокаріоти та хвороби, які вони викликають	2	-	2	2		-	-	
Всього за розділ		52	16	36	20		6	10	
Разом з ОК		180	56	124	82		16	26	

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
5 семестр (3 семестр спец.вет)			
1.	Тема: Вступ. Біологічні основи паразитології. паразитології». Визначення та зміст, ветеринарної паразитології, зв'язок і її з біологічними медичними та ветеринарними науками. Коротка історія розвитку паразитології. Розвиток ветеринарної паразитології в Україні. Економічні збитки від паразитарних хвороб. Завдання ветеринарної паразитології щодо створення достатку продуктів тваринництва високої якості. Типи взаємовідносин організмів у природі. Походження паразитизму та поширення його в природі. Паразитоценози систематика паразитів. Живителі паразитів: остаточний (дефінітивний), проміжний, додатковий, резервуарний. Класифікація паразитів. Вплив паразита на живителя та живителя на паразита.	6	[1] с.9-13
2.	Тема: Загальні дані про інвазійні хвороби. Визначення інвазійних хвороб та їх відмінність від інфекційних. Номенклатура паразитарних хвороб тварин. Патогенність та вірулентність збудників. Екстенсивність та інтенсивність інвазії. Прояв паразитарних хвороб: клінічний, субклінічний, латентний. Паразитоносійство. Суперінвазія. Поняття про епізоотологію інвазійних хвороб. Джерела та шляхи зараження інвазійними хворобами. Вплив абіотичних,	4	[1] с.16-18 с.19-25

	біотичних та антропо-генних факторів на поширення інвазійних хвороб. Вчення Є.Н. Павловського про природний осередок трансмісивних хвороб.		
3.	Тема: Протипаразитарні заходи. Загальні профілактичні заходи проти збудників інвазійних хвороб. Спеціальні (ветеринарні) заходи. Особливості організації протипаразитарних заходів у фермерських господарствах.	2	[1] с.23-32
4.	Тема: Загальні дані про гельмінтів та хвороби, які вони викликають. Визначення та зміст ветеринарної гельмінтології. Систематика гельмінтів. Епізоотологічна класифікація гельмінтозів за К. І. Скрябіним. Моноксенні та гетероксенні гельмінти. Патогенез та імунітет при гельмінтозах. Профілактичні, лікувальні та діагностичні дегельмінтизації. Оцінка проведення протигельмінтозних заходів.	2	[1] с.23-32
5.	Тема: Діагностика гельмінтозів. Зажиттєві методи діагностики. Комплексний підхід до діагностики: аналіз епізоотологічних даних, симптомів хвороби, даних лабораторного дослідження. Гельмінтоскопія, гельмінтоовоскопія, гельмінтоларвоскопія. Кількісні та якісні методи дослідження. Посмертні методи діагностики гельмінтозів за К. І. Скрябіним: повний гельмінтологічний розтин трупів тварин; повний гельмінтологічний розтин окремих органів; неповний гельмінтологічний розтин трупів та органів (патолого-анатомічний розтин). Компресорний метод дослідження тканин живителя (дослідження дрібних проміжних живителів, трихінелоскопія). Метод перетравлення в штучному шлунковому соку. Збір, фіксація та етикетування гельмінтів.	2	[1] с.33-37
6.	Тема: Трематодози. Основи морфології та біології трематоди. Систематика трематод. Фасціольоз тварин. Опісторхіоз (опісторхоз) м'ясоїдних.	4	[1] с.40-64
7.	Тема: Моногенеози. Основи морфології та біології моногеней. Систематика моногеней. Гіродактильоз та дактилогіроз риби.	2	[1] с.64-67
8.	Тема: Цестодози . Основи морфології та біології цестод. Систематика цестод. Теніоз-цистицеркоз бовісний. Теніоз-цистицеркоз целюлозний. Теніоз-цистицеркоз тонуїкольний. Ехінококоз імагінальний та ларвальний. Мультицептоз – ценуроз церебральний. Монієзії жуїних.	8	[1] с.67-112
9.	Тема: Акантоцефальози. Основи морфології та біології акантоцефал. Систематика акантоцефал. Макраканторинхоз свиней. Поліморфоз качок.	3	
Разом за семестр		33	

6 семестр (4 семестр спец.вет.)			
1.	Тема: Нематодози. Основи морфології та біології нематод. Систематика нематод. Аскаридатози: аскаріоз (аскаридоз) свиней, параскаріоз (параскаридоз) коней, неоаскаріоз (неоаскаридоз) телят. Стронгілятози: диктіокаульоз жуйних, метастронгільоз свиней, стронгілі-دوزи коней, езофагостомоз свиней та жуйних, гемонхоз жуйних, буностомоз жуйних. Трихуріози: трихінельоз тварин, трихуріоз свиней. Оксіуратози: оксіуріоз (оксіуроз) коней, гетеракіоз (гетеракідоз) птахів. Спіруратози: телязіоз великої рогатої худоби, тетрамероз качок.	10	[1] с.123-169
2.	Тема: Загальні дані про комах та хвороби, які вони викликають. Визначення та зміст ветеринарної ентомології. Систематика комах. Ветеринарно-санітарне та економічне значення комах. Основи морфології та біології комах. Основні сучасні інсектициди, репеленти, феромони та методи застосування їх.	2	[1] с.183-186
3.	Тема: Ентомози. Гіподермоз (гіподерматоз) великої рогатої худоби. Гастерофільоз (гастрофільоз) коней. Естроз овець. Вольфартіоз. Сифункулятози тварин. Малофагози: бовікольози коней та великої рогатої худоби, триходектоз м'ясоїдних, малофагоз птиці.	8	[1] с.190-192
4.	Тема: Комахи-переносники збудників заразних хвороб. Зоофільні мухи. Гнус (гедзі, мокреці, мошки, комарі). Блохи.	2	[1] с.195-204
5.	Тема: Акариформні кліщі та хвороби, які вони викликають. Визначення та зміст ветеринарної арахнології. Основи морфології та біології акариформних кліщів. Систематика акариформних кліщів. Саркоптоз, псороптоз, хоріоптоз, отодектоз.	5	[1] с.208-220
Разом за семестр		27	
7 семестр (5 семестр спец.вет.)			
1.	Тема: Паразитиформні кліщі. Основи морфології, біології та систематики паразитоформних кліщів. Іксодові кліщі.	2	[1] с.221-228
2.	Тема: Загальні дані про найпростіших та хвороби, які вони викликають. Основи морфології, біології та систематики паразитичних найпростіших. Епізоотологія протозойних хвороб. Діагностика протозоонозів тварин. Лікувально-профілактичні заходи проти збудників протозойних хвороб.	2	[1] с.233-236
3.	Тема: Піроплазмідози. Основи морфології, біології та систематики піроплазмід. Епізоотологія піроплазмідозів. Загальні	4	[1] с.237-248

	принципи діагностики піроплазмідозів. Заходи боротьби з піроплазмі-дозами. Бабезіоз великої рогатої худоби. Бабезіоз коней.		
4.	Тема: Кокцидіози. Основи морфології, біології та систематики кокцидій. Епізоотологія, патогенез та імунітет при кокцидіозах. Діагностика кокцидіозів. Загальні принципи лікувально-профілактичних заходів при кокцидіозах. Еймеріоз кролів. Токсоплазмоз тварин.	6	[1] с.249-250
5.	Тема: Саркомастигофорози та мікроспоридіози. Основи морфології, біології та систематики саркомастигофор і мікроспоридій. Трихомоноз великої рогатої худоби. Гістомоноз птахів. Ноземоз бджіл.	4	[1] с. 268-274
6.	Тема: Циліатози. Основи морфології, біології та систематики циліат. Балантидіоз свиней.	2	[1] с. 276-280
7.	Тема:Прокаріоти та хвороби, які вони викликають. Основи морфології, біології та систематики прокаріотів. Анаплазмоз великої рогатої худоби. Анаплазмоз овець.	2	
Разом за семестр		22	
Разом		82	

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
5 семестр (3 семестр спец.вет)			
1.	Тема заняття: Освоєння основних методів лабораторних досліджень. Гельмінтоовоскопія: метод Фюллеборна або метод Котельникова з амонієм нітратом (аміачною селітрою), метод Дарлінга, метод осадження. Гельмінтоларвоскопія: метод Бермана, спрощений ларвоскопічний метод, сучасні методи дослідження.	2	[1] с.33-35
2.	Тема заняття: Ознайомлення з основними антгельмінтиками, які застосовуються при трематодозах та способами дегельмінтизації тварин. Розрахунок дози та потреби антгельмінтиків для індивідуальних і групових дегельмінтизацій. Оформлення акта на проведену дегельмінтизацію. Складання спрощеного плану ліквідації та профілактики окремих трематодозів у господарстві.	2	[1] с.37-39
3.	Тема заняття: Ознайомлення з антгельмінтиками та методами дегельмінтизації тварин при цестодозах.	2	[1] с.37-39

	Розрахунок дози та потреби антгельмінтиків для індивідуальної і групової дегельмінтизації тварин. Оформлення акта на проведену дегельмінтизацію.		
Разом за семестр		6	
6 семестр (4 семестр спец.вет.)			
1.	Тема заняття: Освоєння посмертних методів діагностики нематодозів (неповний гельмінтологічний розтин трупів та органів). Ознайомлення з антигельмінтиками та методами дегельмінтизації тварин при нематодозах. Розрахунок дози та потреби в антгельмінтиках для індивідуальної та групової дегельмінтизації тварин. Оформлення акта на проведену дегельмінтизацію.	2	[1] с.110-115
2.	Тема заняття: Розрахунки потреби в інсектицидах для обробки тварин та приміщень проти комах і збудників ентомозів. Ознайомлення з методикою приготування робочих форм інсектицидів та технічними засобами для обробки тварин. Оформлення акта на проведену обробку тварин проти ектопаразитів і дезінсекцію приміщень.	2	[3] с. 138-144
Разом за семестр		4	
7 семестр (5 семестр спец.вет.)			
1.	Тема заняття: Розрахунок дози та виготовлення розчинів хіміотерапевтичних препаратів. Ознайомлення з методикою їх застосування при піроплазмідозах тварин.	2	[3] с.148,с.152
2.	Тема заняття: Ознайомлення з кокцидіостатиками та методами їх застосування. Складання плану профілактичних протипаразитарних заходів у господарстві.	2	[3] с. 153-154
3.	Тема заняття: Взяття зіскобів від бугаїв і змивів від корів із статевих органів для дослідження на трихомоноз. Профілактика трихомонозу в господарстві, та ноземозу на пасіках. Оформлення супровідної до відібраного матеріалу для дослідження в лабораторії ветеринарної медицини.	2	[3] с. 110-112
Разом за семестр		6	
Разом		16	

4.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
5 семестр (3 семестр спец.вет)			
1.	Тема заняття: Ознайомлення з упаковкою проб фекалій від різних видів тварин та оформлення супровідної на відправлення проб у лабораторію ветеринарної медицини	2	[1] с.32-33
2.	Тема заняття: Вивчення морфології трематод, їх яєць. Ознайомлення з проміжними живителями трематод, дослідження проб фекалій методом осадження. Неповний гельмінтологічний розтин уражених трематодами органів.	2	[1] с.36-40
3.	Тема заняття: Вивчення морфології збудників цестодозів (сколекси, проглотида, яйця та личинки). Дослідження проб фекалій тварин методами гельмінтоовоскопії та гельмінтоскопії.	2	[3] с. 46-56
Разом за семестр		6	
6 семестр (4 семестр спец.вет.)			
1.	Тема заняття: Вивчення морфології збудників нематодозів тварин. Освоєння основних лабораторних методів діагностики нематодозів (метод Фюллеборна або метод Дарлінга). Метод осадження. Трихінелоскопія свинини.	2	[1] с.113-169
2.	Тема заняття: Вивчення морфології личинок та статевозрілої стадії комах, збудників ентомозів тварин.	2	[2] с. 79-87
3.	Тема заняття: Вивчення морфології статевозрілої стадії комах-переносників збудників заразних хвороб.	2	[3] с. 85-87
4.	Тема заняття: Освоєння методики відбору зіскобів із шкіри тварин та дослідження їх на наявність акариформних кліщів. Вивчення морфології кліщів, їх яєць, личинок та німф.	2	[3] с. 91-95
Разом за семестр		8	
7 семестр (5 семестр спец.вет.)			
1.	Тема заняття: Вивчення морфології паразитоформних кліщів. Освоєння методів діагностики вароозу бджіл. Розрахунки потреби в акарицидах для обробки тварин на приміщень проти	2	[3] с. 95-99

	акариформних та паразитоформних кліщів. Ознайомлення з різними лікарськими формами акарицидів та методами їх застосування. Оформлення акта на обробку тварин проти саркоптоїдозів та дезакаризацію приміщень.		
2.	Тема заняття: Виготовлення мазків крові, забарвлення та дослідження під мікроскопом з імерсійною системою для виявлення піроплазмід.	2	[3] с. 148-152
3.	Тема заняття: Вивчення характерних форм піроплазмід.	2	[3] с. 5-7-13
4.	Тема заняття: Освоєння методів діагностики еймеріозів. Ознайомлення з сучасними методами лабораторної діагностики передбачених стандартом. Вивчення морфології еймерій та саркоцист.	2	[3] с. 148-153
5.	Тема заняття: Вивчення морфології саркомастигофор, мікроспоридій. Освоєння методів лабораторної діагностики ноземозу бджіл, гістомонозу птахів та ціліатозів.	2	[3] с. 108-113
6.	Тема заняття: Вивчення морфології та біології циліат, анаплазм. Освоєння методів лабораторної діагностики балантидіозу свиней, анаплазмозу ВРХ	2	[3] с. 113-115
Разом за семестр		12	
Разом		26	

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
5 семестр (3 семестр спец.вет)			
1.	Загальні профілактичні заходи проти збудників інвазійних хвороб. Вчення К.І.Скрябіна про девастацію. Роль ветеринарних заходів щодо охорони здоров'я людини від антропозоонозів.	2	[1] с.23-32
2.	Екстенсивність та інтенсивність дегельмінтизацій.	2	[1] с.23-32
3.	Парамфістоматидози жуйних, дикроцеліоз. Ехіностоматидози водоплавної птиці.	4	[1] с.40-64
4.	Дрепаніодотеніоз гусей. Дипілідіоз м'ясоїдних. Ботріоцефальоз риби. Дифілоботріоз. Лігулідози риб та птиці.	6	[1] с.67-112
Разом за семестр		14	
6 семестр (4 семестр спец.вет.)			
5.	Нематодози. Диоктофіматози: філометроїдоз коропів. Аскаридатози м'ясоїдних та птиці.	10	[1] с.159-164

	Сингамоз птиці. Рабдитатози: стронгілоїдоз молодняку. Філляріатози: дирофіляріоз.		
6.	Ринестроз коней.	2	[1] с.159-164
7.	Мелофагоз овець.	2	[1] с.159-164
8.	Симуліотоксикоз. Екологічні проблеми від інсектоакарицидів.	4	[3] с. 85-87
9.	Демодекоз собак. Демодекоз ВРХ. Кнемідокоптоз птахів.	4	[1] с.208-220
Разом за семестр		22	
7 семестр (5 семестр спец.вет.)			
10.	Аргасові кліщі. Гамазоїдні кліщі – ектопаразити птахів. Вараоз бджіл.	4	[1] с.221-228
11.	Патогенез та імунітет при протозойних хворобах.	2	[1] с.237-248
12.	Бабезіоз овець. Профілактика бабезій.	2	[1] с.237-248
13.	Еймеріози курей, ВРХ, овець.Саркоптоїдоз. Криптоспоридіоз телят.	6	[1] с.266-269,262-
14.	Загальні принципи лікувально-профілактичних заходів при кокцидіозах.	4	[1] с.249-250
15.	Іхтіофтиріоз та хілодонельоз риби.	2	[1] с. 276-280
Разом за семестр		20	
Разом		56	

5. ВИДИ ЗАНЯТЬ, МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ

Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (лабораторна робота, практичні заняття).
- Самостійна робота (виконання завдань);
- Відеометод (мультимедійні, тощо);

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції, практичні та лабораторні заняття), самостійна робота, практична підготовка, консультації, індивідуальні завдання, дистанційне навчання.

Освітні технології: традиційні, інтерактивні(використання мультимедійних технологій), інформаційно-комунікативні

6. КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовується така форма контролю і оцінювання знань та вмінь:

Поточний контроль:

- 1.Усне опитування.
- 2.Індивідуальне опитування.
- 3.Фронтальне опитування.
- 4.Письмове опитування.
- 5.Оцінювання доповідей.
6. Виконання лабораторних робіт

Проміжний контроль: контрольна робота, реферат, модулі.

Підсумковий контроль: іспит - 7 семестр (5 семестр спец.вет.)

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з освітнього компонента, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях - неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Артеменко Ю.Г. «Ветеринарна паразитологія» - Київ 1998.
2. Галат В.Ф та ін. «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин». – К.:Вища освіта, 2003.
- 3.Галат В.Ф.,Березрвський А.В., Ткаченко В.Ю. «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» навчально – методичний посібник – Видавництво.: Нова книга, 2007.
4. Галат В.Ф та ін.. «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин». Київ.: «Урожай» 2009.

Додаткова :

1. Ветеринарна медицина. Навчальний довідник укл.Кириченко Г.Д.
2. Галат В.Ф. «Практикум з паразитології» - К.: Урожай 1999
3. Ятусевич А.И. и др.. «Ветеринарная и медицинская паразитология»
4. Журнали «Ветеринарна медицина України»
5. Ветеринарна медицина Навчальний довідник укл. Кириченко Г.Д

Інформаційні ресурси:

- Інструкційні картки до практичних занять.
- Тестові завдання.
- Дистанційний курс «Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин» на навчальній платформі Moodle: <http://mdl-college-lnuvmbt.com/>
- Електронна бібліотека на навчальній платформі Moodle <http://mdl-college-lnuvmbt.com/>